

maa jeg derimod udtale, at det forekommer mig, at han kunde være gaaet videre med Hensyn til Forslag vedkommende Skibsafgiften. Udvalget var angaaende denne Sag kommet til et enstemmigt Resultat, samtlige Udvalgets Medlemmer vare nemlig fremkomne med Forslag om fuldstændig at affkaffe Skibsafgiften. Jeg indrømmer, at den Bøttelse, som den ærede Minister har foreslaet, har sin Betydning, men jeg ønsker dog, som sagt, Skibsafgiftens fuldstændige Affkaffelse, og jeg skal til, lade mig at anføre nogle Grunde derfor. Jeg veed vel at man vil sige — og jeg tror i alt Fald, at det forholder sig saaledes — at man i intet andet Land endnu er kommen saa vidt, at man fuldstændig har affkaffet Skibsafgiften; men jeg tror, at vi i denne Sag ret vel kunne gaa forud for andre Lande, og jeg har det Haab, at flere andre Lande da vilde følge vort Exempel. Danmark har jo ofte, i alt Fald da adskillige Gange, været med til at gaa i Spidsen for gode Reformers, saa at man ogsaa denne Gang kan gjøre det. For Sjællands Vedkommende tror jeg nu, at der er en særlig Grund til fuldstændig at affkaffe Skibsafgiften; ved den ydste Længdebane er Kommunikationen i en væsentlig Grad bleven lettet mod Syd og dette tilbørlig ved betydelige Tilflugt fra Statens Side; men medens Statskassen saaledes ved Tilflugt letter Forbindelsen mod Syd, saa forlanger den en Afgift af den direkte Handel, en Afgift af Skibsarten. Jeg tror derfor, det vilde være i den selvstændige Handels Interesse, at Skibsafgiften fuldstændig affkaffes. Den ærede Minister udtalte ved Forelæggelsen af det foreliggende Lovforslag, at Udvalget med Enstemmighed var fremkommen med en Hensigt om at bestaate det bairerske Ol. Dette heroer imidlertid paa en Feiltagelse. Under de Forhandlinger, vi havde i Udvalget angaaende denne Sag, udtalte jeg gjentagende min Tvivl om Hensigtsmæssigheden af at bestaate bairersk Ol, hvilket jo ogsaa blev udtalt i Betænkningen, og til denne Udtalelse sluttede jeg tillige det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), saaledes at vi altsaa vare 2 Medlemmer af Udvalget, der ikke havde deltaget i denne Hensigt. Naar jeg havde Tvivl om Hensigtsmæssigheden af at lægge en Afgift paa bairersk Ol, saa var det dels fordi jeg allerede dengang indsa den store Vanskelighed, der vilde være ved den praktiske Udførelse af Sagen, og dels fordi jeg var i stor Tvivl om, hvor vidt det forholdt sig rigtigt, saaledes som det fra flere Sider var bleven paastaet, at det udelukkende var de Bemidlede, der konsumerede denne Drik; men efter de Oplysninger, jeg senere har faaet, finder jeg det tilstrækkelig oplyst for mig, at det ingenlunde alene er de Bemidlede, der nyde denne Drik, men at den ogsaa temmelig væsentlig Grad har faaet Indpas hos Arbeidsklassen, og jeg maa saaledes nu bestemt være af den Mening, at det i alt Fald er yverst

tvivlsomt, om det er rigtigt nu at faae et saadant nyt Stattepaalæg. Man har, som bekendt, i andre Lande en Skat paa Malt, men det er en Skat, som jeg er overbevist om, at Folkethinget ikke nogeninde let vil gaa ind paa, og jeg vil i alt Fald ikke stemme derfor, men naar man ikke vil paa lægge en saadan Skat, vil det ikke let være muligt at lægge en Afgift paa en enkelt Olsort. Jeg skal indskrænke mig til disse faa Bemærkninger og endnu kun udtale Ønsket om, at det foreliggende Lovforslag maa indtage væsentlige Modifikationer i den Retning, som jeg har udtalt.

J. M. Mørk: Jeg skal ikke udtale nogen Bøttelse over, at den høitagtede Minister har forelagt Udskæft i en saa væsentlig Grad ligt med det Forslag, der kom fra Regjeringen ifjor; thi da jeg, som min ærede Nabo til Høire (Nee) antydede i et af de Punkter, hvor jeg lægger den aller største Vægt paa hvilke Forandringer der indføres, tilhørte et skjønt ikke endda saa lidet Mindretal, saa er det klart nok, at naar den høitærede Minister ikke har fundet sig foranlediget til at indføre nogle af de Forandringer, hvor Udvalgets overveidende Flertal var enigt, saa kunde man saa meget mindre vente det med Hensyn til de Forandringer, der foresloges af Mindretallet; man maa da i alt Fald hellere ønske, at Regjeringen indtil videre stiller sig paa et neutralt Standpunkt end paa et Standpunkt, hvor det som var et Mindretal, sit aabenbar Modstander mere. Jeg vil haabe, at i det Punkt, jeg har omtalt og som jeg nærmere skal komme tilbage paa, nemlig Forholdet til Fabrik- og Haandværksnæring, en noget anden Retning maa blive Resultatet end den, som det foreliggende og det ifjor forelagte Udskæft udvise; ellers vil efter min Overbevisning den Reform, som her skal komme frem, blive til Skade for vor Udvikling. Min Stilling til det Udskæft, der her foreligger, er jo, da det i en saa væsentlig Grad ligner det Udskæft, der forelaa ifjor, klar for alle dem, som have gjort sig bekendte med den Betænkning, der blev afgivet af Udvalget, som jeg var Medlem af. Jeg kan derfor hverken finde det nødvendigt eller endog saa naturligt, at indgaa i nogen Detail paa de Punkter, som nærmere der have fundet deres Omtale; jeg skal kun ganske i Mindelighed fremhæve, at jeg holder til dem, som maatte mene, at det er rigtigt, at vi, naar vi skulle have en Toldreform, da nu hellere maa gaa ind paa en noget større Nedsættelse i Tolden paa de Ting, der altsam maa anses for Livsformødenheder for den fattigste Del af Befolkningen, end blive staaende ved det, som Regjeringen har foreslaet. Dette er Overensstemmelse med den Holdning, jeg indtog i Udvalget ifjor, idet nemlig der Tolden paa adskillige af de Høvedsposter, som antages for Livsformødenheder, vare foreslaaede nedsatte. Paa den anden Side skal jeg ligeledes erklære, at jeg anser det for